

SACROSANCTUM, OECUMENICUM
CONCILIUM
TRIDENTINUM,

ADDITIS DECLARATIONIBUS CARDINALIUM
CONCILII Interpretum, ex ultima recognitione

JOANNIS GALLEMART,

ET CITATIONIBUS JOANNIS SOTEALLI
Theologi, & HORATHI LUCHI Jurisconsulti; necnon Remissionibus
D. AUGUSTINI BARBOSE: Quibus recens accesserunt utilissimæ
Additiones BALTHASSARIS ANDREÆ J. C. Casar Augustani, cum
Decisionibus variis ROTÆ ROMANÆ eodem spectantibus.

NUNC DEMUM HAC POSTREMA EDITIONE
Utilissimis Annotationibus Practicis Reformationem & Forensis
concernentibus D. CARD. DE LUCA illustratum.

EDITIO REFORMATA, ET SUPRA OMNES
Superiores Gallicas & Belgicas locupletata, item permultis PONTIFICUM
CLEMENTIS VIII. PAULI V. & URBANI VIII. insertis ad varia
CONCILII Capita Constitutionibus.

CUM INDICE LIBRORUM PROHIBITORUM EX PRÆSCRIPTO
CONCILII, necnon Propositionibus à variis PONTIFICIBUS hucusque damnatis.

TRIDENTI, MDCCXLV.

Sumptibus Societatis.

CUM SUPERIORUM PERMISSU.

P R Æ F A T I O,

S I V E A D M O N I T I O

A D L E C T O R E M B E N E V O L U M

*De anterioribus hujus Operis editionibus, deque hac
nostra nunc recenter auctius prodeunte.*

Uoniam Pius IV. interdixerat, ne cui, prout liberet, sacra Oecumenici Tridentini Concilii decreta liceret exponere, privataque auctoritate interpretari, sed si cui dubium aliquod appareret, Sedem Apostolicam accederet, quæ per Illustrissimos Cardinales in eam rem Delegatos id resolveret atque enodaret; Declarationes ejusmodi Cardinalium, difficultatem Concilii Interpretum, rogari, observari, atque in veneratione haberi cœperunt. Manuscriptæ, ut rara chimælia paucorum manibus ferebantur, donec in Germania, Gallis, Hispaniis, ac demum in Belgica typis vulgatæ, atque ex eruditorum virorum censura, Regum etiam Principumque privilegiis donatæ, publici juris factæ, in oculos manusque passim omnium devenerunt. Putaverunt Typographi bene se atque ex publica re facturos, si lucernam accensam ponerent non sub modio, sed super candelabro, ut luceat omnibus, qui in domo sunt: omnibus, inquam, qui in Ecclesia Christi versantur, quibus Concilii latæ leges sunt, si qua parte obscurius aliquid dictum fuerit, illustratæ appareant, quæque ad unius forte postulationem elucidata sunt, omnibus, quos eadem spinæ difficultatum tribulique dubitationum pungerent, plana fierent. Sic Philosophi asserunt, bonum omne natura sui esse diffusivum. Porro nullibi hactenus emendatius, quam Duaci Declarationes impressæ sunt, ob operam & industriam Joannis Gallemart, S. T. Doctoris, & in Academia Duacena Professoris, qui priores editiones recensuit, limavit, summaque fide exemplarium varietatem recognovit. Ceterum, nescio qua occasione, fugit illius diligentiam pars melior declarationum illa, quæ cum die & consule, ad finem aliorum exemplarium impressorum, manuscriptorumque, a 21. Martii, 1591. posita erat. Itaque eam partem huic Operi ad finem intexui, sic tamen, ut in ordinem Concilii redacta sit, singulæque declarationes ad sua capita revocata. Quibus aliæ (nimirum in quibus tempus & dies in margine additi non sunt) accesserunt nonnullæ, ex fidelibus exemplaribus manuscriptis, uno præsertim a viro quodam probe erudito in ipsa Urbe descripto, suppeditatæ. Textum ipsum Concilii adjunxi, quo facilius Lector eum, declarationesque ad eum relativas simul capere possit. Accesserunt denique Remissiones P. Augustini Barbosa, nullum etiam interpretationis privatæ genus continentes, sed nudas tantum Doctorum citationes, qui incidenter varia Concilii loca tractaverunt; de quibus audi ipsam Barbosa, ejusque prologum apologeticum: (De consilio, inquit, doctissimorum virorum, qui divini & humani Juris peritissimi extiterent, Bullæ Pij IV. prohibitionem solum procedere in illis dif-

SACROSANCTI,
OECUMENICI & GENERALIS
CONCILII TRIDENTINI

SESSIO PRIMA,

SUB PAULO III. PONTIFICE MAXIMO

Celebrata die decimatertia Mensis Decembris,

Anno Domini millesimo quingentesimo

quadragesimo quinto.

*Decretum αβγδζ * de inchoando
CONCILIO.*

PLACETNE vobis, ad laudem & gloriam sanctæ, & individuæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus sancti, ad incrementum & exaltationem Fidei & religionis Christianæ, ad extirpationem hæresum, ad pacem & unionem Ecclesiæ, ad reformationem Cleri & populi Christiani, ad depressionem & extinctionem hostium Christiani nominis, decernere & declarare, sacrum Tridentinum & generale Concilium incipere, & inceptum esse? *Responderunt: PLACET.*

Indictio futurae Sessionis.

Et cum proxima sit celebritas Nativitatis Domini nostri JESU CHRISTI.
Conc. Trid. cum Gall.

STI, & subsequantur aliæ festivitates labentis & incipientis anni; placetne vobis primam futuram Sessionem habendam esse die Jovis post Epiphaniam, quæ erit septima Mensis Januar. Anno Dom. M. D. XLV. *Responderunt: PLACET.*

REMISSIONES.

a An Concilium generale absque auctoritate summi Pontificis celebrari possit? Negat Bobadil. in sua politic. lib. 2. cap. 18. n. 194. ubi etiam resolvit, quod licet Principes seculares non possint illud convocare, possunt tamen per suos judices ad illius agere observantiam.

b An summus Pontifex possit dispensare super Concilio? Affirmant, si de eo faciant expressam mentionem, & non sufficere clausulam derogatoriam generalem. Cott. in memor. verbo, clausula non obstante. Rebuff. in Auth. habita, verbo, examinatione p. 580. cum seq. C. ne filius pro patre, & in praxi benef. tit. de dispensat. super defectum natal. n. 24. Gutier. pract. l. 3. q. 17. num. 231.

A

Aloyf.

I N D E X

LIBRORUM PROHIBITORUM

EX CONCILIO TRIDENTINO præscriptus,

AUCTORITATE PII IV. PRIMUM EDITUS,
postea vero a SIXTO V. auctus, demum CLEMENTIS VIII.
jussu recognitus.

Additis regulis, ac exequenda prohibitionis ratione.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Sacrofanctum Catholicæ fidei depositum, sine quo Deo placere, aut æternam salutem consequi nemini licet, ut salvum in Ecclesia Dei perpetuo conservaretur, posterisque inviolatum traderetur, pastoralis Romanorum Pontificum vigilantia, summo semper studio & contentione laboravit. Ipsi enim a Christo Domino, hujus tam pretiosi depositi auctore, & illud fideliter custodiendi, & bonum semen patrisfamilias, ab inimici homini zizaniis discernendi, & Ecclesiam salvari doctrina ædificandi, præcipuam curam, summamque potestatem, in Beatissimo Petro Apostolorum Principe acceperunt. Quocirca sanctæ memoriæ Gelasius Primus, & Gregorius IX. aliique complures Romani Pontifices, Prædecessores nostri, zelo zelati pro domo Domini exercituum, ut hanc fidei Catholicæ, doctrinæque integritatem, salvam incorruptamque in Ecclesia Dei retinerent, Apostolici

animi magnitudine, pro muro domus Israel, adversus ejusdem fidei hostes scipfos opposcentes, ne illorum dolis & insidiis imprudentes & simpliciores homines caperentur, lucem a tenebris, prava a rectis sejunctunt, quæ sequenda, quæ cavenda essent, Christi fidelibus declararunt, probatos, laudabiles, orthodoxos libros ab adulterinis, perniciosis & apochryphis singulari diligentia distinxerunt, postremo hæreticorum impia dogmata, & noxia, ac venenata scripta, Conciliorum decretis, Pontificiis constitutionibus, aut aliis opportuno censuræ genere condemnarunt. Sed cum nostris hisce calamitosis, & novissimis temporibus, antiquus humani generis hostis, a sua malitia nunquam recedens, ad eandem Catholicam doctrinam, & veritatem labefactandam pestiferas hæreses, & detestabiles errores, aut novos confasset, aut veteres ex inferis excitasset; sacra Tridentina Synodus pesti-

APPENDIX,

S I V E

ANNOTATIONES PRACTICÆ

A D

SACRUM CONCILIUM TRIDENTINUM

Eminentissimi & Reverendissimi D. D.

JOANNIS BAPTISTÆ

CARDINALIS DE LUCA,

IN REBUS CONCERNENTIBUS

REFORMATIONEM, ET FORENSIA.